

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีบทบาทสำคัญ ในการติดต่อสื่อสารของมวลมนุษยชาติในสังคมโลกปัจจุบัน ที่ทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจและมุ่งเน้นให้ประชากร มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างทันเหตุการณ์ ทั้งนี้เพราะการเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ นั้น จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ดังนั้นการเตรียมความพร้อมด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จนเป็นที่ทราบกันดีว่า ผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างดี จะเป็นผู้ได้เปรียบในการติดต่อสื่อสาร เพื่อความเข้าใจทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการศึกษา (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2537 : 1)

ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทมากในด้านการศึกษาของสังคมไทยเพราะภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาต่อในระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความจำเป็นและเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ จึงกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ในระดับประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยเน้นให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542:15) และจากการศึกษาพบว่าการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษายังให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย ซึ่งมีผลต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนใหญ่ผู้เรียนยังไม่ค่อยเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเท่าที่ควร (กรมวิชาการ.2543 : 76) สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้รับความสนใจจากบริษัทผู้ผลิตสื่ออยู่ค่อนข้างมาก การศึกษาทางวิชาการมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น มีการศึกษาหาความรู้ทางอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก และใช้เทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น สิ่งทีกล่าวมามีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ จึงอาจสรุปได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นปัจจัยหนึ่งในการดำรงชีวิตประจำวันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (กรมวิชาการ.2543 : 76-77)

การอ่านเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของชีวิตและสังคม การอ่านจึงเป็นเครื่องมือทำให้บุคคลทันต่อเหตุการณ์และความเจริญก้าวหน้าของโลก (Finocchiaro.1974 : 41-46) การอ่านภาษาอังกฤษมีความสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ได้มาซึ่งนิยามความหมาย ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในบทอ่านที่มีลักษณะแตกต่างกัน หรืออาจกล่าวได้ว่าการอ่านภาษาอังกฤษมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในบทอ่านนั้น สามารถรับรู้ความคิด หรือความมุ่งหมายของผู้เขียนหรือผู้ประพันธ์ ซึ่งหากปฏิบัติดังกล่าวได้ก็จะบรรลุถึงเป้าหมายของการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามอาจารย์ผู้สอนบางท่านอาจประสบกับปัญหาในการสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการต้องใช้เวลาในการสอนอ่านภาษาอังกฤษในแต่ละบทเป็นเวลานานและพบว่าหลังจากการสอนอ่านภาษาอังกฤษแล้วนักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูสอนจริงๆ ถึงแม้ว่าครูจะให้ความพยายามอย่างเต็มที่ นักเรียนก็ยังไม่เข้าใจเนื้อหาในบทอ่าน โดยเฉพาะการที่นักเรียนไม่สามารถเชื่อมโยงแนวความคิดที่นักเรียนอ่าน ปัญหาเหล่านี้มีสาเหตุมาจากที่นักเรียนมีพื้นฐานทางด้านการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน บทอ่านที่ครูผู้สอนนำมาประกอบการสอนอ่านภาษาอังกฤษนั้น มีความยากง่าย มีกลวิธี ในการนำเสนอที่แตกต่างกัน ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจหรือเข้าใจไม่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้นักเรียนเลิกล้มความตั้งใจ และทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการอ่านได้ ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการที่จะกระตุ้นและเอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ทางการอ่านภาษาอังกฤษที่ได้วางไว้ (กรมวิชาการ.2544 : 55)

จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าว จึงได้มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านพยายามที่จะศึกษาและพัฒนาการสอนอ่าน โดยนำเอาหลักการทางจิตวิทยาตามแนวทฤษฎีจิตวิทยาแบบปัญญานิยม (Cognitive psychology) ซึ่งเป็นแนวทฤษฎีการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการอธิบายถึงกระบวนการของความคิดที่เกิดขึ้นในสมองเมื่อมนุษย์เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ นักทฤษฎีการอ่านตามแนวทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า ผู้อ่านเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในกระบวนการอ่าน เพราะการอ่านเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้สมองและความคิดของผู้อ่านอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา แนวคิดกับกระบวนการอ่านในลักษณะดังกล่าวก่อให้เกิดการตื่นตัวและศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนวิชาการอ่านอย่างกว้างขวาง ผลของงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่านจำนวนมากยืนยันและแพร่ขยายแนวคิดในการสอนอ่านว่า การสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น มีรากฐานอยู่ที่การสอนให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในฐานะเป็นผู้ตีความหมายให้กับสิ่งที่ตนอ่าน โดยอาศัยความรู้

ทางภาษา ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีการอ่าน และอาศัยความสามารถทางสติปัญญา

ในการนำความรู้ที่มีอยู่แล้วมาใช้เป็นพื้นฐานเพื่อสร้างความหมายให้กับสิ่งที่อ่านช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะอ่าน และกำกับความเข้าใจในการอ่าน (รัตนา ตันวิเชียร 2537 : 7-8)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเน้นการใช้ประโยชน์ของความรู้เดิมและฝึกฝนให้ใช้กระบวนการของความคิดเพื่อกำกับการใช้กลวิธีการต่าง ๆ ในขณะดำเนินการอ่านตามแนวคิดทางจิตวิทยาแบบปัญญานิยมดังกล่าว น่าจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในธรรมชาติของกระบวนการอ่านและพัฒนาความสามารถในการอ่านทำความเข้าใจกับสิ่งที่ตนอ่านได้มากกว่าวิธีการสอนแบบเก่า จากความคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้เลือกที่จะศึกษาถึงประสิทธิภาพของการสอนอ่านด้วยวิธี ARC ซึ่งมาจากคำเต็มว่า Anticipation, Realization, และ Contemplation วิธี ARC นี้ เป็นวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีขั้นตอนและหลักการสอดคล้องกับจุดเน้นของการอ่านตามแนวคิดทางจิตวิทยาแบบปัญญานิยมเป็นอย่างมาก กล่าวคือ A หรือ Anticipation เป็นขั้นตอนของการทำกิจกรรมก่อนการอ่าน เป็นการทำให้ผู้อ่านมีความสนใจในเรื่องที่จะอ่าน เกิดการคิดคำนึงถึงสิ่งที่จะอ่านทั้งในลักษณะคิดย้อนกลับว่าตนเองมีความรู้หรือประสบการณ์อย่างไรบ้างเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน และคิดในลักษณะคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะได้รู้พบอะไรบ้างจากสิ่งที่อ่าน ในขั้น R หรือ Realization เป็นกิจกรรมในขณะอ่านที่มุ่งให้ผู้อ่านตระหนักถึงบทบาทของตนเองในฐานะผู้ตีความหมายให้กับสิ่งที่อ่าน โดยเน้นกระบวนการใช้ความคิดของผู้อ่านในการโยงความรู้เดิมมาสัมพันธ์กับสิ่งที่ปรากฏในบทอ่าน การเลือกใช้กลวิธีการต่าง ๆ มาช่วยสร้างความหมายและกำกับกระบวนการสร้างความเข้าใจในขณะดำเนินการอ่าน และในขั้นสุดท้ายคือ C หรือ Contemplation เป็นกิจกรรมหลังอ่านที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ทำการตรวจสอบความคิด จัดระบบความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากการอ่าน (Vaughan and Estes 1986 : 120-121) จากการศึกษาหลักการของการสอนอ่านด้วยวิธี ARC อย่างละเอียด ผู้วิจัยพบว่านอกจากจะมีความสอดคล้องกับจุดเน้นของแนวคิดในการสอนอ่านแนวทฤษฎีจิตวิทยาแบบปัญญานิยมดังที่ได้กล่าวมาแล้ว วิธีนี้ยังมีความยืดหยุ่นในการปรับใช้ ครูผู้สอนสามารถเลือกใช้กิจกรรมที่มีอยู่หลากหลายมาใช้ในแต่ละขั้นตอนของการสอน โดยพิจารณาตามความสอดคล้องกับเป้าหมายในการสอนลักษณะบทอ่านที่เลือกใช้ และระดับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน กิจกรรมส่วนใหญ่จะเน้นบรรยากาศการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนจะเป็นผู้มีบทบาทรับผิดชอบต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน และการสร้างความเข้าใจในสิ่งที่อ่านด้วยตนเองมากขึ้น

จากความสำคัญ สภาพปัญหาและอุปสรรคดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน ภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี ซึ่ง นักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้การอ่านภาษา

อังกฤษเพื่อความเข้าใจ เพื่อให้สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและ การดำเนินชีวิตได้ จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการสอนอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธี A R C ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเล็งเห็นว่าการสอนอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธี ARC น่าจะเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถในการ อ่านเพื่อความเข้าใจได้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ตั้งจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี A R C
2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี A R C
3. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี A R C กับ การสอนตามคู่มือครู

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาและระยะเวลา

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ คำศัพท์ในคลังคำระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ตาม หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2 5 3 9 และโครงสร้างไวยากรณ์ในระดับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 และเป็นเนื้อหาที่เป็นแนวเดียวกันกับหนังสือเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการ อนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน

ระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ใน การทดลองครั้งนี้ใช้เวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม

1	2	ชั่วโมง	ในภาคเรียนที่	2	ปีการศึกษา	2	5	4	6
---	---	---------	---------------	---	------------	---	---	---	---

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี จำนวน 4 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 และ 5/2 โรงเรียนอนุบาลเมือง อุทัยธานี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 40 คน ที่เรียนโดยการสอนด้วยวิธี A R C
2. กลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 40 คน ที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครู

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ
 - 1.1 การสอนอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธี A R C
 - 1.2 การสอนอ่านภาษาอังกฤษตามคู่มือครู
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

1. นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีพื้นฐานความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 1 แล้ว ดังนั้นพื้นฐานความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจึงไม่มีผลต่อการสอนทั้งสองวิธี
2. การอ่านเพื่อความเข้าใจมีหลายระดับ ได้แก่ การจับใจความ การแปลความ การตีความ การขยายความ การเรียงลำดับความ การวิเคราะห์ความ การขยายความและการแสดงความคิดเห็น

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยเลือกศึกษาเพียง 3 ด้าน
คือ

- 2.1 การจับใจความ คือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านและบอกได้ถึง
จุดสำคัญและมีรายละเอียดของเรื่อง
 - 2.2 การแปลความ คือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของตัวอักษรตามที่
ผู้เรียนได้เขียนไว้
 - 2.3 การสรุปความ คือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่อง โดยใช้ความคิดและ
ความรู้เดิมมาช่วยในการสรุปและประเมินสถานการณ์ใหม่
3. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวัดได้จากคะแนนของนักเรียนในการทำแบบ
ทดสอบวัดความสามารถ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสอนอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธี ARC หมายถึง วิธีสอนที่ใช้กิจกรรมและกระบวนการ
สอนอ่านตามแนวคิดของ วัวกัน และเฮสเตส Vaughan และ Estes (1986) ที่ได้ร่วมกันพัฒนาขึ้น
แต่ละคาบการเรียนเน้นการจัดกิจกรรมในลักษณะผสมผสานทักษะต่างๆ ทางภาษาในหลายๆ
รูปแบบเข้าด้วยกัน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน
เป็นวิธีการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองตามกระบวนการที่ครู
เตรียมไว้ โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะและช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา
เท่านั้น ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมความพร้อมก่อนอ่าน
(Anticipation) ขั้นดำเนินการอ่าน (Realization) และขั้นกิจกรรมหลังอ่าน (Contemplation)

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
จากนิทาน บทอ่าน เรื่องสั้น และปริศนา แล้วนำไปแปลความและสรุปความซึ่งสามารถวัดได้จาก
การทำแบบทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

นักเรียนกลุ่มทดลอง หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ปีการศึกษา 2546 ภาค
เรียนที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ที่สอนด้วยวิธี A R C

นักเรียนกลุ่มควบคุม หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 ปีการศึกษา 2546 ภาค
เรียนที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ที่สอนตามคู่มือครู

การสอนตามคู่มือครู หมายถึง การสอนอ่านตามขั้นตอนในคู่มือครูในระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นก่อนอ่าน (Pre-reading) ขั้น
ระหว่างอ่าน (While - reading) และขั้นหลังอ่าน (Post - reading)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ได้แผนการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการสอนด้วยวิธี ARC ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. การสอนด้วยวิธี ARC จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนอ่านภาษาอังกฤษ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธี A R C สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
4. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธี A R C

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Nakhon Sawan Rajabhat University